



Univerzitet u Kragujevcu

FAKULTET ZA HOTELIJERSTVO I TURIZAM

u Vrnjačkoj Banji



Eko standardi kao konkurentska prednost u hotelijerstvu i turizmu

Jovana Stevanović, Ratko Trifunović, Milica Petrović, Marija Kostić

Beograd, 5.6.2014. godine



SERTIFIKACIJA

- ❖ **Međunarodni/nacionalni nivo**
- ❖ Na globalnom nivou najčešće primenjivani standardi su:
 - ❖ **Zeleni list,**
 - ❖ **Zeleni kofer i**
 - ❖ **Zeleni ključ**





ZELENI KLJUČ

- ❖ međunarodni ekološki sertifikat koji se dodeljuje na dobrovoljnoj bazi turističkim preduzećima koje promovišu održivi razvoj u turizmu i aktivno učestvuju u očuvanju životne sredine i promocije ekoloških principa
- ❖ 41 zemlja i više od 2.000 ugostiteljskih objekata (2013)
- ❖ Republika Srbija - ovaj program sprovodi od 2012. godine (Ambasadori održivog razvoja i životne sredine)





VRNJAČKA BANJA

- ❖ Najveće banjsko lečilište u Srbiji i cenjeni turistički centar
- ❖ Raspolaže smeštajnim kapacitetima od preko **15.000** ležaja:
 - ❖ oko 4.500 u hotelima, pansionima i apartmanskim naseljima,
 - ❖ 850 ležaja je u zdravstvenom centru i
 - ❖ oko 10.000 u domaćoj radinosti (koji nisu svi kategorisani)
- ❖ Istraživanje je obuhvatilo oko 70% postojećih hotelskih I drugih smeštajnih objekata





ANKETNI UPITNIK

- ❖ **PITANJA:** najčešći kriterijumi koje postavljaju sertifikacioni programi
- ❖ 4 grupe pitanja
- ❖ 3 ponudjena odgovora:
 - ❖ DA
 - ❖ NE
 - ❖ NE ZNAM

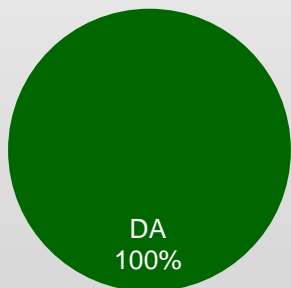




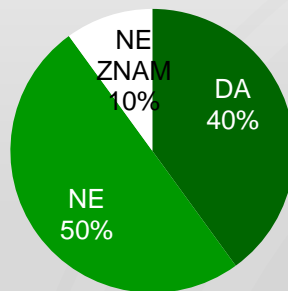
REZULTATI

I grupa pitanja: ODLAGANJE I SEPARACIJA SEKUNDARNIH SIROVINA

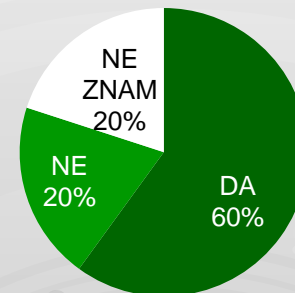
Odnosnje smeća od strane
komunalne službe



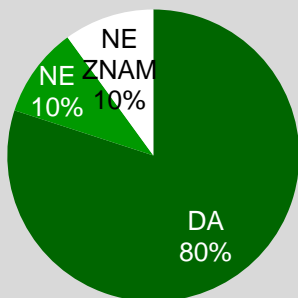
Razvrstavanje otpada



Posedovanje mreža za
PET ambalažu



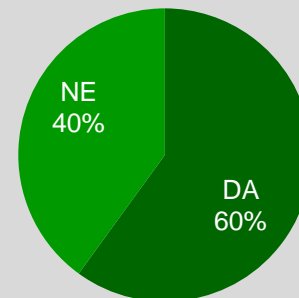
Redovnost odnošenja
otpada



Vrste otpada koji se razvrstavaju

KOJA VRSTA OTPADA SE RAZVRSTAVA?	PLASTIKA	50 %
	PAPIR	10 %
	STAKLO	10%
	OPASNI OTPAD	-
	ULJE	50%
	ORGANSKI OTPAD	-

Da li postoji saznanje o
mogućnost recikliranja
ulja kod nas?

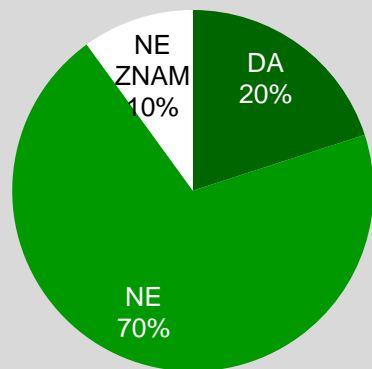




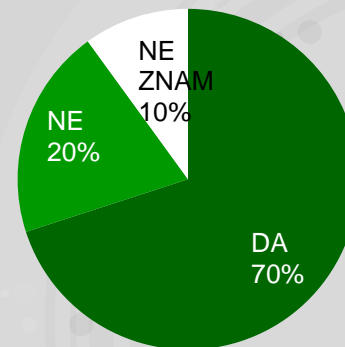
REZULTATI

II grupa pitanja: uvršćivanje lokalnih proizvoda prilikom kreiranja menija objekata

Da li restoran nudi sezonski meni sa organskom hranom proizvedenom na lokalnu?



Vegetarijanski meni u ponudi

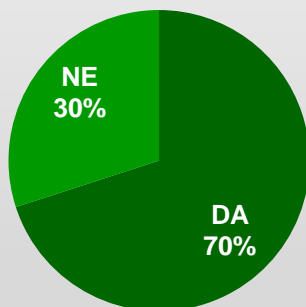




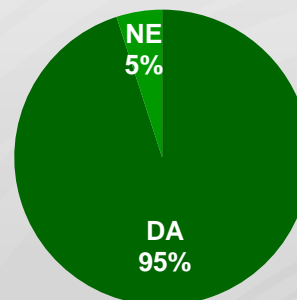
REZULTATI

III grupa pitanja: briga i očuvanje životne sredine

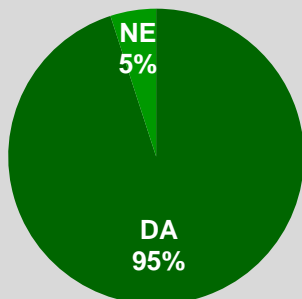
Postojanje odvojenog prostora za
nepušače



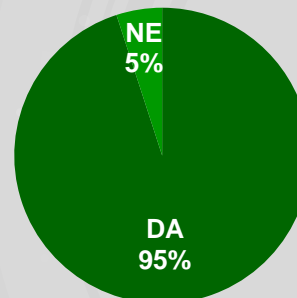
Briga o uštedi energije i korišćenje
obnovljivih izvora energije



Briga o uštedi i preradi
vode



Korišćenje ekološki prihvatljivih materijala u
izgradnji/renoviranju objekata

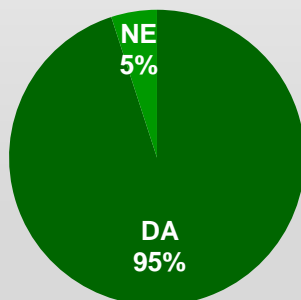




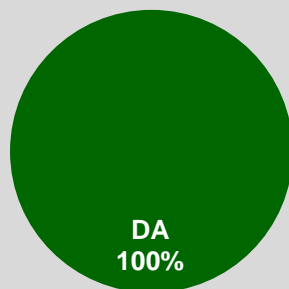
REZULTATI

IV grupa pitanja: zainteresovanost menadžera i vlasnika hotelskih objekata za uključivanje u neki od programa ekosertifikacije

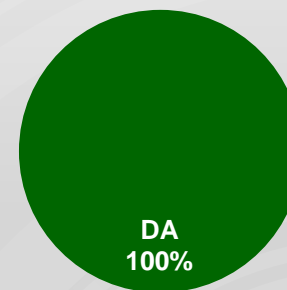
Ekosertifikat doprinosi boljem pozicioniranju i konkurentskoj prednosti na tržištu



Prepoznatljivost ekosertifikata od strane turista



Zainteresovanost za uključivanje u neki od programa ekosertifikacije



Informisanost o programima ekosertifikacije

Programi ekosertifikacije	%
Zeleni list	5
Zeleni kofer	3
Zeleni ključ	45
Ni jedan od navedenih	47



ZAKLJUČAK

- ❖ hotelski objekti na ovom prostoru pokazuju da **trenutno imaju male mogućnosti i resurse** za usklađivanje svog poslovanja sa standardima koje zahtevaju ekološki programi, **ali postoji visok stepen zainteresovanosti** za uključivanje u neki od ovih programa, posebno za Zeleni Ključ
- ❖ postoji razvijena svest da ovi programi doprinose
 - ❖ **boljem pozicioniranju na turističkom tržištu,**
 - ❖ **omogućavaju upisivanje na svetsku turističku mapu,**
 - ❖ **obezbeđuju bolju konkurentsku prednost**



**HVALA NA
PAŽNJI**